

Maandblad nr.7 29e Jaargang 2001/2002

Agenda voor de te houden hobbyavond op **maandag 4 maart 2002**

in de Reenske Compagnie, Tak van Poortvlietstraat, te Hoogezand

Aanvang 19.45 uur

A G E N D A

1. Opening
2. Ingekomen stukken en mededelingen
3. Lezing over Rottumerplaat door Giny Kasemir
4. Pauze met verloting
5. Vervolg punt 3
6. Rondvraag
7. Sluiting

Toelichting:

We hebben Giny als eens eerder gehad. Dit was een bijzondere mooie (rustgevende) avond.

Wat is de doelstelling dat Giny en Date elk jaar maar weer naar Rottumerplaat gaan.

Misschien denkt u wel, vier maanden op zo'n eiland. Giny legt vanavond uit over het hoe en wat op dit mooie eiland.

Van de voorzitter

De Jaarvergadering is weer voorbij en we mogen constateren dat we er gezond voor staan. Het kan altijd nog beter. Vooral de ledenaanwas blijft achter met het verloop. Daarom gaan we op Koninginnedag op de Braderie in Sappemeer staan om ons zelf te promoten. Wie doen er mee en gaat een dagdeel in onze stand staan. U kunt zich hiervoor opgeven bij een van de bestuursleden.

Maar voor die tijd staan er nog wat andere evenementen op het programma. Als eerste de uitslag van de D.N.N. keuring hier in Hoogezand. Op zaterdag 23 maart a.s. in de Reenske

Compagnie. Aanvang 20.00 uur precies. (geen Gronings kwartiertje) Alles wordt gepresenteerd op video en dia's met commentaar van keurmeester Erik Boonstra uit Delfzijl. We rekenen op een grote opkomst uit onze eigen vereniging. En dan de volgende dag jawel....

24 maart de N.B.A.T. markttag in Veenendaal. De vereniging heeft een tafel van 6 meter gereserveerd voor de deelnemers. We gaan om 8.00 uur 's morgens weg vanaf de Rembrandtlaan 69. (Bij mij thuis dus). Zorg dat u er op tijd bent dan maken we er een gezellige dag van.

Maar wat zeker ook een leuke dag wordt is zaterdag 6 juli. Dan gaan we bij voldoende deelname een dagje het wad op met een Garnalenkotter en gaan we een aantal trekken doen met de netten, en zien wat er allemaal op de zee-bodem leeft inclusief uiteraard garnalen. Deze dag wordt georganiseerd door het District Noord Nederland met deelname van alle verenigingen in Groningen - Friesland - Drenthe. De kosten staan vast op 12.00 euro per persoon. Opgave bij Anneke Osendarp voor 25 maart! Gaarne vooruit betalen.

Komende hobbyavond gaan we met Date en Giny en avond vertoeven op een onbewoond eiland n.l. Rottermerplaat. We krijgen een lezing over het dieren en plantenrijk op dit eiland. Beide brengen per jaar een aantal maanden daarop het eiland om vogels te tellen en onderzoek te doen naar de flora en fauna. Houd u van de eilanden dan mag u deze avond niet missen.

Tot ziens op 4 maart
Hans Osendarp

Jaarvergadering:

Ook dit jaar werd er in februari een jaar- c.q. ledenvergadering gehouden. Zoals ik al vaker heb geschreven is dit voor een vereniging een heel belangrijke avond. Er wordt dan besloten over het wel en wee van uw vereniging. Ook kunt u dan aangeven wat uw interesses zijn en of we daar een avond mee kunnen vullen, ook kunt u mee beslissen over waar een excursie naar toe zou kunnen gaan.

Zo ook op deze avond zijn er momenten geweest waarop u uw stem (voor of tegen) heeft kunnen gebruiken. Was het niet met het af- en aantreden van bestuursleden, we hebben wéér een vrouwelijke penningmeester, dan was het wel over de kleine contributieverhoging die volgend jaar ingaat.

Gelukkig gaat binnen onze vereniging alles in een zeer gemoedelijke en ontspannen sfeer, zelfs leuke opmerkingen komen in de notulen, zodat wij altijd kunnen rekenen op, voor een jaarvergadering, ongekend hoog aantal leden dat op zo'n avond aanwezig is. Bij veel verenigingen is het zo dat het bestuur aanwezig is en één lid.

Hans zal het ook wel in zijn voorstukje hebben geschreven; hij houdt volgend jaar het voorzitterschap voor gezien. Hij is dan 17 jaar lang voorzitter geweest van onze vereniging, maar vind het nu wel welletjes. Gelukkig kunnen we in dit jaar op zoek gaan naar een geschikte kandidaat voor deze post, dus als u hier ideeën over heeft laat het het bestuur dan weten (er kan er maar een gekozen worden, dus niet allemaal aanmelden).

Ondanks dat het tijdens de vergadering altijd heel gezellig is hebben we na de pauze de nog gezelligere bingo waar weer de nodige prijzen vielen te halen. Natuurlijk rollen de balletjes altijd de verkeerde kant op (ligt er wel aan aan welke kant je staat) want een prijs heb ik niet

in ontvangst kunnen nemen. Maar ja, het is niet altijd feest, en de stemming was er niet minder om.

Volgend jaar zien we natuurlijk het liefst dat eens alle leden aanwezig zouden zijn, maar dan is waarschijnlijk het zaaltje te klein. Maar het zou wel een stunt zijn!!

Tot ziens op de volgende hobbyavond.

Nico Bulthuis.

Dwergcichliden uit het Amazonegebied

overgenomen uit "De Zulther"

auteur: Bart Valent

Al van jongs af aan ben ik bezig met aquariumvissen. Het was op mijn twaalfde levensjaar dat ik in de ban raakte van de aquaristiek. Maar altijd waren het de kleine vissen die me het meest aanspraken. In het begin dat ik zelf een aquarium had, waren dat meer guppy's, neon's, kegelvlekjes enz. Maar toen ik bij de Gentse Aquarianen kwam leerde ik nog andere kleine vissen kennen, n.l. dwergcichliden. In deze tak probeer ik mij nu een beetje te specialiseren. Mijn eerste aanraking met dwergcichliden kwam er op een voordracht van dhr. Tomeij. Op een bepaalde dia was de Discrossus Filamentosa te zien. En het was liefde op het eerste gezicht. Ik stond enorm versted dat zo een klein visje zoveel kleuren kon vertonen. Sindsdien is mijn passie steeds groter geworden voor dwergcichliden. In mijn aquaria zal men steeds een paar soorten vinden. Een paar kweekexperimenten zijn al gelikt, maar er zijn er natuurlijk ook al mislukt. Ik hou mij het meest bezig met de soorten Apistogramma, Discrossus en Teaniacara. Wat is nu een dwergcichlide en hoe groot mag deze nu zijn? Natuurlijk is er over dit euvel al vrij veel discussie geweest. Maar men moet er toch een lengte op kunnen plakken. Wel de regel is dat de cichlide niet groter mag zijn dan 15 cm. Wanneer we deze regel gebruiken komen we aan een 150-tal soorten. Deze 150 soorten zitten in 13 geslachten.

1. Apistogramma (ca. 95 soorten)
2. Apistogrammoides (1)
3. Biotoecus (2)
4. Cleithracara (1)
5. Crenicara (2)
6. Crenicichla (13)
7. Discrossus (4)
8. Laetacara (6)
9. Mazarunia (2)
10. Microgeophagus (2)
11. Nannacara (6)
12. Taeniacara
13. Teleocichla

De grootste groep is duidelijk de Apistogramma's. Met 95 soorten in het geslacht zijn ze zeker de grootste groep. Bijna al deze soorten zijn te vinden in het grootste rivierensysteem ter wereld: het Amazonegebied. Deze gigantische rivier, de Amazone, doorkruist dan ook maar liefst 5 landen. Dit zijn: Brazilië, Bolivia, Peru (waar de Amazone ontspringt), Ecuador en Colombia. In Venezuela, Guyana en Paraguay kan men er ook nog vinden. De meeste Apistogramma's hebben helemaal geen groot verspreidingsgebied. vele soorten vindt men

enkel in een van de vele zijriviertjes. Het zal dus wel normaal zijn dat er nu nog steeds nieuwe soorten worden ontdekt. Waar komen nu de meer bekende soorten voor. Een van die bekende soorten is zeker de Agassizi. Deze komt voor in de Amazone maar meer bepaald het gedeelte dat stroomt in Brazilië. Vele zullen deze vis al eens gezien hebben in een of andere aquariumzaak, of misschien zelf al eens gehouden hebben. De Agassizi heeft een iets langer gerekt lichaam, en de staart komt samen op een punt. Naarmate de vindplaats, is er een kleurverschil te zien. Zo hebben we de Blue Agassizi, Orange-tail Agassizi, Double Red Agassizi enz. Enkele van die vindplaatsen zijn, Iquitos, Tefe, Santaremen Belem. De Tefevariant is zeer mooi. De vorm van het lijfje is natuurlijk dezelfde, maar de kleuren worden door reflecterende stipjes weergegeven. Een andere bekende is de Borelli, een prachtige vis. Zeker de Royal Blue is schitterend, met zijn 8 cm voor de man en 5 cm voor het vrouwtje, is deze een echte dwergcichlide. Het lijfje van deze vis is iets minder gestrekt maar is breder. deze vis wordt gevonden in Paraguay en Brazilië. Soorten als de Cacatoïdes, Nijsseni, Macmasterie zijn er ook nog die men bij regelmaat kan vinden in de verschillende aquariumzaken. Maar toch zijn er vele andere soorten zoals de Pertensis, Diplotaenia, Elizabetha enz. die we waarschijnlijk niet snel zullen vinden. Niet zo moeilijk om te verstaan als men weet dat sommige soorten enkel maar gevonden worden in kleine riviertjes die zeer afgelegen zijn. Doorgaans zijn dit plaatsen die te afgelegen liggen of die moeilijk te bereiken zijn voor de mensen die daar de vissen vangen. Denk dus niet dat u elke vis die u in een boek ziet staan, direct in uw aquarium kan krijgen. Bij vele van die soorten zal het bij bewonderen op de foto blijven. Discrossus is de tweede boeiende groep van de dwergcichliden waar ik mee bezig ben. De Filamentosa is de vis waar ik mijn hart aan verloren heb. Ooit hoop ik eens naar de plaats te kunnen gaan waar deze vis gevonden wordt. En dat is de Rio Negro. De Rio Negro die stroomt van Colombia naar Brazilië waar deze dan uitmondt in de Amazone. Wat is er nu zo speciaal aan deze vis, om daar zo zot van te zijn. Eerlijk gezegd weet ik niet waarom iemand deze vis niet graag zou zien. De kleuren die hij naar voren kan brengen zijn ongelooflijk. Ook de tijd die hij nodig heeft om zijn kleurpatroon volledig te veranderen is verbluffend. En dit voor een visje van 7 a 8 cm. Wat men moet weten van deze vis is, dat men voor een geslaagde kweek de pH gevoelig moet verlagen. De pH moet onder de 6. Waarom, wel anders beschimmelen de eieren. Hou deze vissen niet in een groep, want daar zou na verloop van tijd wel eens oorlog van kunnen komen, met een serieus slagveld als gevolg. Probeer altijd 1 mannetje en 2 vrouwtjes te houden. De Discrossus Maculatus is nog zo een mooie vis. Deze wordt gevonden in de Amazone, meer bepaald bij Tocantis. Met zijn 6 a 7 cm is hij nog iets kleiner dan de Filamentosa, het verschil met de Filamentosa is de staart. Bij de Maculatus is deze afgerond, waar die bij de Filamentosa op twee punten komt en langer is. Wat betreft kleuren zijn ze redelijk gelijk. Met de Taeniacara Candidi hebben we nog zo een speciale groep. Niet alleen omdat er maar 1 vis in voorkomt, maar ook voor de bouw en het gedrag van deze vis. Eigenlijk moeten we zeggen visje, want met 6 cm kan men eigenlijk niet spreken van een grote vis. Het is een enorm fragiele vis. Wanneer men deze vis ooit eens ziet zitten in een aquariumzaak, zal deze vis waarschijnlijk al redelijk gestresst zitten. Niet omdat hij jullie gezicht ziet voor de ruit, maar transport is een probleem voor deze visjes. Wees dus uiterst voorzichtig als je deze vis moet transporteren. Een enorm uitgestrekt lichaampje kenmerkt deze vis. Zijn buikvinnen zijn vrij lang voor zo een klein visje. Die gebruikt hij om op de bodem te gaan liggen. In die houding kan hij vrij lang liggen in het aquarium. Wanneer men deze vis wil gaan houden zorg dan voor voldoende schuilplaatsen en hou ze alleen. Op die manier heb ik er al het meeste succes mee gehad, en ziet men ook duidelijk dat de vis meer op zijn gemak rond zwemt. U ziet dat er in deze grote wereld van de dwergen nog veel informatie te vinden is. Dit is een boeiende wereld waar deze kleine vissen groot zijn in hun uitstraling op de aquaristiek. Het grote probleem zal wel altijd zijn dat vele soorten nooit onze aquariumzaken zullen halen. Maar met de soorten die zo nu en dan eens meekomen, soms per

toeval, kunnen we ons hartje ophalen. Genoeg vissen om te bekijken en te bestuderen. Want men komt altijd wel iets te weten dat niet beschreven staat in een boek. En voor wie wil beginnen met deze visjes, zou ik aanraden om eerst eens raad te vragen aan een aquariaan die al een beetje ervaring heeft. ik schrijf dit niet om jullie af te schrikken, maar qua waterkwaliteit zijn dit niet altijd makkelijke vissen. Wanneer je deze vissen op een goede manier verzorgt, zal je er zeker plezier aan beleven.

Het kweken van labyrintvissen.

De afgelopen week zag ik bij het Aquariumhuis in Appingedam een aantal Knorgoerami's zwemmen. Hun Latijnse naam luidt *Trichopsis vittatus* of is het *Trichopsis vittata*. In de literatuur kom ik beide schrijfwijzen tegen, dus zegt u het maar.

Op zich was het zien van de knorgoerami's aanleiding om deze maand een stukje te schrijven over een aantal labyrintvissen en mijn (kweek)ervaring met deze vissen. Deze ervaring is al weer van een aantal jaren geleden en betreft naast die van de Knorgoerami's ook *Colisa chuna* en *Colisa lalia*.

De drie genoemde labyrintvissen komen allen uit Azië, waar ze de tropische en subtropische gebieden bewonen. Door een extra ademhalingsorgaan (het labyrint), waar ze atmosferische lucht mee kunnen inademen en opslaan, zijn ze in staat om ook in zuurstofarm water te overleven. In de natuur komen deze vissen voornamelijk voor in stilstaand water met een dichte plantenbegroeiing.

De drie genoemde vissen zijn gemakkelijk te houden in een gezelschapsaquarium. Mijn ervaring is dat knorgoerami's in een wat dicht bevolkt gezelschapsaquarium een wat terugtrokken leven gaan leiden. Dit in schril contrast met de *Colisa*'s, het *Colisa chuna* mannetje is een zeer druk baasje dat ook grotere vissen verjaagt uit zijn territorium. Het mannetje van de *Colisa Lalia* komt soms zelfs "agressief" over, hij kan enorm driftig andere vissen verjagen. Doordat hij een groter territorium creëert lijkt het alsof hij de vissen najaagt. De vrouwtjes van de *Colisa chuna* en *lalia* zwemmen over het algemeen rustig door het aquarium op zoek naar voedsel en proberen de opdringerige mannetjes zoveel mogelijk te ontwijken. In een goed beplant gezelschapsaquarium, zoals de meeste van onze aquariums wel zijn, is dit geen enkel probleem.

Naast de eenvoudige houdbaarheid hebben de mannetjes zeer fraaie kleuren, de vrouwtjes zijn eenvoudig bruin of grijs gekleurd. De *chuna*-mannetjes bezitten een oranje lijf, met een knalgele rugvin en een zwarte anaalvin. De *lalia*-man is bloedrood met blauw onderbroken dwarsstrepen over het lichaam. Als de *lalia*-mannen echt in broedstemming zijn kleuren ze inktblauw aan de kop en borst.

In alle drie de gevallen bouwen de mannen een schuimnest. De knorgoerami bouw een klein schuimnest, het mag eigenlijk die naam niet krijgen. Daar en tegen bouwen de *Colisa* mannen een groot schuimnest, waarbij de *chuna* een in oppervlakte relatief groot nest bouwt. De *lalia*-man bouwt een kleiner maar hoger schuimnest en verwerkt hierin allerlei delen van planten.

Hierdoor wordt het een compact geheel dat bij mij regelmatig boven de wateroppervlakte uitsteeg.

In een goed beplant gezelschapsaquarium gaan de labyrintvissen bij een goede en afwisselende voeding spontaan over tot het afzetten van eieren. Wil je echter met succes een aantal labyrintjes opkweken dan kun je de labyrintvissen beter overzetten in een apart aquarium. Ik heb de drie soorten gekweekt in aquariums van 60x30x30, maar in kleinere aquaria kan het ook. In een wat groter en goed beplant aquarium kun je het vrouwtje gewoon laten zitten. Dit heeft voordelen voor het schuimnest, immers hoeft je het vrouwtje er niet uit te vangen en wordt het schuimnest daardoor niet beschadigd.

Alvorens tot de paring over te gaan voeren de vissen een intensief liefdesspel uit en schijnparingen. Het lijkt hierbij wel of de mannetjes eerst moeten leren hoe de omstrengeling van de vrouwtjes moet gebeuren. Het lijkt echt een kwestie van passen en meten. Onder het schuimnest vind de paring plaats waarbij het mannetje de eitjes direct bevrucht. Door het lagere soortelijk gewicht dan water stijgen de eitjes in het schuimnest. De Colisa's zijn zeer productief (honderden eitjes) in tegenstelling tot de knorgoerami's (tientallen eitjes), echter zijn de jongen van de knorgoerami's bij het vrij zwemmen al wat groter en kunnen net uitgekomen pekelkreeftjes eten.

De jongen komen na 2 tot 3 dagen uit en teren dan nog een dag of drie op hun dooierzak. Na deze drie dagen zwemmen de jongen vrij en moeten de ouders verwijderd worden. Als voer krijgen de jonge visjes infusie. Ik gebruikte altijd Liqfri maar een alternatief hiervoor is ook hard gekookt eigeel. Eigeel heeft echter het nadeel dat het snel bederft en zo een extra belasting voor het water is.

Door een vergrootglas is mooi te zien of de jonge vissen goed gevulde buikjes hebben en om dit te bereiken is frequente en regelmatige voeding noodzakelijk. Ondanks een goede voeding is er toch een verschil in onderlinge groei. Om de kleinere broeders ook een goede groei te verzekeren moeten de grotere exemplaren regelmatig apart worden gezet.

De temperatuur waarop ik de vissen kweekte lag op 25 graden Celsius, hoger ben ik nooit gegaan. De watersamenstelling doet er voor de kweek niet zo heel veel toe heb ik ervaren. Echter omdat er een dichte beplanting in de kweekbak nodig is voor het vrouwtje, kweekte ik altijd in een langer draaiend aquarium en dus wat "ouder" en "gerijpter" water met een PH-waarde rondom 7.

Samengevat betreft het hier drie goed houdbare, fraai gekleurde vissen die in goed beplant gezelschapsaquarium met weinig stroming zelfs in dit aquarium overgaan tot paring. Gerichte nakweek van deze vissen is ook voor een beginner zeer goed te doen.

Bart Vries

De roodrugmaanvis

overgenomen uit: Minor - Klazienaveen
auteur: Marc Jansen

Toen ik op vakantie was in Duitsland zag ik in een kiosk een aantal Duitse aquarium tijdschriften. Op de cover van 1 van die tijdschriften viel mij een foto met daarop een maanvis op. Op zichzelf is dit niet bijzonder, echter deze maanvis had een rode rug. De vorm van deze maanvis was praktisch gelijk aan de gewone maanvis (*Pterophyllum scalara*). Maar een maanvis met zo'n rode rug had ik nog nooit gezien. Nieuwsgierig geworden kocht ik dit blad en zocht meteen het artikel over deze maanvis op. Aangezien er bij onze vereniging een groot aantal leden zijn die maanvissen houden heb ik zo goed mogelijk geprobeerd het artikel in het Nederlands te vertalen. Wellicht kunt u er wat mee.

Het artikel komt uit het blad "Das Aquarium" en is geschreven door H.J. Augustin: "Zuid-Amerika heeft voor ons aquarianen telkens weer nieuwe verrassingen. Als enthousiast liefhebber van dwergcichliden kon ik mij vooral in de laatste jaren verheugen over een groot aantal nieuwe ontdekkingen, vooral in het geslacht *Apistogramma*. Maar ook nieuw ontdekte wildvormen van het geslacht *Pterophyllum* hadden altijd mijn aandacht. Zo'n 17 jaar geleden kreeg ik zes nakweekdieren van wildvang *Pterophyllum scalara* uit Peru. Deze maanvissen hadden kleine rode puntjes in de buurt van de rugpartij. De buikvinnen waren staalblauw. Het waren dieren, zo bleek later, die een intensieve broedzorg vertonen. Deze vorm wordt op dit moment nog steeds door mij gekweekt. (Pt. Leopoldi?). In 1999 kwam de grote verrassing uit Amazonia: de roodrugmaanvis. Ik had het niet voor mogelijk gehouden ooit nog eens een maanvis te zien die zo mooi getekend is. De rode tekening bevindt zich achter de kop en loopt door tot het einde van de rugvin. De kleur van deze vlek is afhankelijk van de stemming van de vis en kan variëren van roodbruin tot wijnrood. De eerste ontmoeting met de roodrugmaanvis was in oktober 1999 tijdens een Amazone-reis, circa 100 kilometer ten westen van Manaus. Inheemse vissers vingden voor ons reisgezelschap deze voor mij onbekende maanvis. Ook discussen werden gevangen. De vissen werden zowel 's nachts als overdag gevangen. Helaas werden zowel onze vissen als ook ons foto- en filmmateriaal kort voor het einde van de reis door Braziliaanse natuurbeschermingsbeambten van de IBAMA in beslag genomen. In februari 2000 ontdekte ik toevallig in een aquariumzaak in Hamburg zojuist binnengekomen wildvangmaanvissen. Tot mijn grote vreugde waren het roodrugmaanvissen. Natuurlijk kocht ik alle zes exemplaren. Als vindplaats werd de Rio Negro aangegeven. Met een wel heel dunne portemonnee maar met een gelukkig gevoel verliet ik de aquariumzaak om snel naar mijn hobbyruimte te gaan. De vissen waren bijna volwassen, maar groeiden in de daarop volgende maanden toch nog zo'n 2 cm in doorsnede. De waterwaarden werden zo goed mogelijk aangepast aan de natuurlijke waarden. Het komt erop neer dat dhr. Augustin water heeft met een waarde van 3 Gh, 1,5 Kh en Ph 5. Hij lengt dit aan met leidingwater van 8 Gh, 5 Kh en Ph 7. Hij geeft wellicht bewust niet de waterwaarden van het kweekwater door, waarschijnlijk met het oog op eventuele nakweek door anderen (MJ). De temp. in mijn hobbyruimte was 26 graden, wat te laag was. Met behulp van een staafverwarmer werd de temperatuur naar 29 gr. gebracht. In het natuurlijk biotoop hebben wij in oktober 1999 praktisch geen temp. onder de 30 gr. gemeten. De voeropname was de eerste tijd zeer terughoudend. Over het algemeen voerde ik met levend voer, vooral witte en rode muggelarven werden graag gegeten. Ik had de indruk dat de vissen problemen hadden met een te groot voedselaanbod. In de natuur zullen deze maanvissen 1 voerdeeltje vinden en opeten. In mijn aquarium waren de vissen in het begin overdonderd als ze ca. 300 muggelarven aangeboden kregen. Begin mei 2000 zag ik dat een rondbuikig vrouwtje zich steeds vaker in het territorium van het dominante mannetje bevond. Ze werd hier ook geduld door het mannetje. Met gespreide vinnen en uitgeklapte kieuwdeksel zwommen de vissen rond. Er was echter een tweede mannetje dat deze harmonie probeerde te verstoren. De aanvallen van dit tweede mannetje werden steeds heviger. Door deze verstoringen verloor het vrouwtje alle

interesse in het dominante mannetje en zwom uit het territorium om er niet meer terug te keren. Ik verschoof mijn hoop op nakweek naar het volgende voorjaar, de dieren zouden dan zo'n twee jaar oud zijn. In het natuurlijke biotoop is de paartijd van maart tot mei, bij hoog water. Zolang duurde het echter niet: begin november 2000 bezette hetzelfde paar de kennelijk voor hen beste plaats in het aquarium. Om nieuwe verstoringen te voorkomen plaatste ik een netwand in het midden van het aquarium. Als legsubstraat plaatste ik een pvc-buis in het aquarium. Na een aantal dagen kwam het tot eiafzetting. De eitjes werden op de pvc-buis afgezet. Bij een watertemp. van 29 gr. waren de eerste larfjes van zo'n 45 uur zichtbaar. Een dag na de "geboorte" werden de larven naar een Annubias-blad verhuisd. Larfjes die van het blad afvielen werden voorzichtig in de bek genomen en teruggespuugd. Dit gebeurde net zolang tot de larven zichzelf aan het blad verankeren konden. Zelfs in schermerlicht gingen de beide ouders hier mee door. Vier dagen na het uitkomen zwom het jongbroed vrij. In het begin voerde ik met zelf gevangen stofvoer dat overwegend uit Cyclops bestond. Op de derde dag na uituitzwemmen ging ik over op Artemia. Weer later voegde ik hier Bosminnen aan toe. Vanaf de tweede week werden tweemaal per week als extra Grindalwormen gevoerd. Dit alles om de buikjes gevuld te houden. Het spul groeide goed en nu begonnen zich ook de rug- en buikvinnen te ontwikkelen. Steeds meer begonnen de visjes op hun ouders te lijken. In deze tijd waren er wat spanningen bij het ouderpaar. Bij het vrouwtje was de legbuis zichtbaar, dus ze wilde opnieuw eieren afzetten. Echter, de broedzorg van het mannetje was zo sterk, dat het vrouwtje tijdelijk een veilig heenkomen tussen de planten moest zoeken. Het mannetje had totaal geen behoefte aan een tweede legsel. Bij mijn roodrugmaanvissen ging het na een aantal dagen weer goed, en gezamenlijke brachten zij zo'n 200 jongen groot. Hiermee is het behoud van deze vissen voor onze aquaria voorlopig verzekerd.